

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΘΕΜΑ Α

A1

Πρόταση	Απάντηση
α	Σωστό
β	Λάθος
γ	Λάθος
δ	Σωστό
ε	Λάθος

A2

Στήλη Α	Στήλη Β
1	ε
2	γ
3	α
4	β

A3. Σωστή απάντηση: α. Το έδαφος και το κεφάλαιο εκφραζόμενο σε χρήμα.

ΘΕΜΑ Β

B1

α) Παραδείγματα γεωργικών επιχειρήσεων ανά τομέα παραγωγής:

- Πρωτογενής τομέας: καλλιέργεια σιταριού, κτηνοτροφική εκμετάλλευση παραγωγής γάλακτος.
- Δευτερογενής τομέας: ελαιοτριβείο, κονσερβοποιείο ή τυποποιητήριο γεωργικών προϊόντων.
- Τριτογενής τομέας: χονδρεμπορική επιχείρηση γεωργικών προϊόντων, επιχείρηση λιανικής πώλησης ή μεταφοράς γεωργικών προϊόντων.

β) Παραδείγματα σύνδεσης μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου τομέα:

- Στον πρωτογενή τομέα, επιχείρηση παραγωγής χόρτου μηδικής διαθέτει το προϊόν της σε κτηνοτροφική επιχείρηση για ζωοτροφή.

- Στον δευτερογενή τομέα, εκκοκκιστήριο βαμβακιού δίνει τις ίνες σε κλωστοϋφαντουργική επιχείρηση, η οποία τις μεταποιεί σε ύφασμα.
- Στον τριτογενή τομέα, χονδρεμπορική επιχείρηση γεωργικών προϊόντων προμηθεύει επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου.

γ) Επιχειρήσεις κάθετης ολοκλήρωσης ονομάζονται οι επιχειρήσεις που καλύπτουν διαδοχικά στάδια της παραγωγικής διαδικασίας ενός προϊόντος, από την παραγωγή της πρώτης ύλης έως τη μεταποίηση και/ή τη διάθεσή του στην αγορά.

B2

α) Ρευστότητα είναι η δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, όπως η πληρωμή μισθών, η εξόφληση δόσεων δανείων, φόρων, προμηθευτών και άλλων άμεσων υποχρεώσεων. Για τον σκοπό αυτό χρειάζεται να διαθέτει τα αντίστοιχα ρευστά διαθέσιμα.

β) Η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν εξασφαλίζεται μόνο από την κερδοφορία. Μία επιχείρηση θεωρείται γενικά βιώσιμη όταν παρουσιάζει τόσο κερδοφορία όσο και ρευστότητα, ώστε να μπορεί να συνεχίζει απρόσκοπτα τη λειτουργία της.

B3

α) Η έννοια της χρησιμότητας είναι σημαντική, επειδή στα οικονομικά συνδέεται με την ικανοποίηση που προσφέρουν τα αγαθά και οι υπηρεσίες. Ζήτηση στην αγορά έχουν τα αγαθά που προσφέρουν χρησιμότητα, ενώ οι καταναλωτές επιδιώκουν να μεγιστοποιήσουν τη συνολική τους ικανοποίηση με το διαθέσιμο εισόδημά τους.

β) Ο νόμος της φθίνουσας χρησιμότητας αναφέρει ότι, όσο αυξάνεται η κατανάλωση ενός συγκεκριμένου προϊόντος, κάθε επόμενη μονάδα του προϊόντος αυτού προσφέρει μικρότερη χρησιμότητα από την προηγούμενη. Δηλαδή, όσο αυξάνεται η κατανάλωση, μειώνεται η οριακή χρησιμότητα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1

α) Οι καταβαλλόμενες δαπάνες είναι οι δαπάνες που καταβάλλονται σε τρίτους. Οι μη καταβαλλόμενες δαπάνες δεν καταβάλλονται σε τρίτους, επειδή αφορούν συντελεστές παραγωγής που ανήκουν στον ίδιο τον παραγωγό ή στην οικογένειά του και χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση.

β) Παραδείγματα καταβαλλόμενων δαπανών:

- καταβαλλόμενο ενοίκιο εδάφους,
- αμοιβή ξένης εργασίας,
- αξία αγοραζόμενων αναλώσιμων υλικών, όπως λιπάσματα, φυτοφάρμακα, καύσιμα ή ζωοτροφές.

Παραδείγματα μη καταβαλλόμενων δαπανών:

- ενοίκιο ιδιόκτητου εδάφους,
- αμοιβή εργασίας του παραγωγού και των μελών της οικογένειάς του,
- τόκοι ιδίων κεφαλαίων ή αποσβέσεις.

Γ2

- α)** Οι συνήθως χρησιμοποιούμενες μέθοδοι γεωργικής λογιστικής είναι η απλογραφική, η διπλογραφική και η βελτιωμένη απλογραφική μέθοδος.
- β)** Η πλέον ολοκληρωμένη μέθοδος είναι η διπλογραφική μέθοδος. Θεωρείται ολοκληρωμένη λογιστική μεθοδολογία και είναι κατάλληλη για κάθε είδους γεωργικές επιχειρήσεις, επειδή οι λογαριασμοί μπορούν να υποδιαιρούνται απεριόριστα. Έτσι παρέχει δυνατότητα αναλυτικής παρακολούθησης εσόδων και εξόδων, αποτίμησης των οικονομικών αποτελεσμάτων και υποβοήθησης της μελλοντικής αναδιοργάνωσης της επιχείρησης.

Γ3

- α)** Οι τρεις χρονικοί ορίζοντες που διακρίνονται στην οικονομία είναι: η περίοδος της στιγμής, η βραχυχρόνια περίοδος και η μακροχρόνια περίοδος.
- β)** Στην περίοδο της στιγμής η προσφορά είναι πλήρως ανελαστική, επειδή το χρονικό διάστημα είναι τόσο σύντομο ώστε δεν είναι δυνατό να αυξηθεί η προσφερόμενη ποσότητα. Στη βραχυχρόνια περίοδο η προσφορά είναι σχετικά ανελαστική, επειδή μπορούν να αυξηθούν μόνο ορισμένοι μεταβλητοί συντελεστές παραγωγής, ενώ υπάρχουν και σταθεροί συντελεστές, όπως οι εγκαταστάσεις, που δεν μεταβάλλονται άμεσα. Στα γεωργικά προϊόντα αυτό είναι ακόμη πιο έντονο λόγω του βιολογικού χαρακτήρα της παραγωγής.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1

- α)** Με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, εφόσον τρεις μεγάλες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων και δεν συνεργάζονται, η αγορά χαρακτηρίζεται ως ολιγοπώλιο. Εφόσον οι επιχειρήσεις συνεργάζονται και διαμορφώνουν από κοινού τις τιμές, η μορφή αυτή λειτουργεί ως καρτέλ, δηλαδή ως συντονισμένη πολιτική που περιορίζει τον ανταγωνισμό.
- β)** Το κράτος παρεμβαίνει μέσω θεσμών και μέτρων προστασίας του ανταγωνισμού, όπως οι Επιτροπές Ανταγωνισμού. Στόχος είναι η αποτροπή πρακτικών χειραγώγησης της αγοράς, η αντιμετώπιση της υπέρμετρης εμπορικής συγκέντρωσης και η προστασία των καταναλωτών από τεχνητά υψηλές τιμές.
- γ)** Η ζητούμενη ποσότητα για τις πίτες αναμένεται να μειωθεί. Το κρέας και οι πίτες για σουβλάκια είναι συμπληρωματικά αγαθά. Όταν αυξάνεται η τιμή του κρέατος, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα του κρέατος και, κατ' επέκταση, μειώνεται και η ζητούμενη ποσότητα του συμπληρωματικού προϊόντος.
- δ)** Επειδή πρόκειται για βιομηχανίες, δηλαδή επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα, το οικονομικό τους μέγεθος μετριέται με το ύψος της ετήσιας αξίας των πωλήσεων, δηλαδή με τον τζίρο τους.

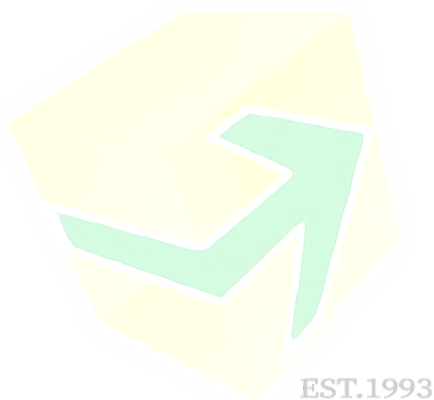
Δ2

- α)** Το εγγειοδιαρθρωτικό πρόβλημα είναι ο πολυτεμαχισμός, αφού η εκμετάλλευση αποτελείται από έξι αγροτεμάχια σε διαφορετικές τοποθεσίες. Οι συνέπειες είναι ότι δυσχεραίνεται η ευρεία εκμηχάνιση και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών, αυξάνεται η δυσκολία οργάνωσης της παραγωγής και περιορίζεται η δυνατότητα παραγωγής μεγαλύτερης κλίμακας, με αρνητική επίδραση στο εισόδημα.
- β)** Το κράτος μπορεί να παρέμβει για τη σταθεροποίηση του εισοδήματος με επιδοτήσεις, ενισχύσεις και αποζημιώσεις προς τους παραγωγούς, καθώς και με μέτρα πολιτικής που επηρεάζουν τις τιμές στην

αγορά. Τέτοια μέτρα προστατεύουν τους παραγωγούς από αβεβαιότητες, όπως οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μειώνουν την παραγωγή.

γ) Εφόσον δεν υπάρχει οικονομική σταθερότητα, θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος του κόστους κατασκευής ή αντικατάστασης. Για σωστή εκτίμηση πρέπει να υπολογιστούν όλες οι δαπάνες δημιουργίας της πολυετούς φυτείας με βάση τις οικονομικές συνθήκες της εποχής εκτίμησης, καθώς και οι τόκοι τους, ανατοκίζόμενοι από τη στιγμή δέσμευσης των χρημάτων έως τη στιγμή ρευστοποίησης.

ΤΕΛΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΧΡΥΣΗ ΤΟΜΗ